

2

Plakát s pozvánkou na protestní mítink

4

7 návrhů NERV a co z nich plyne pro zaměstnance?

6

Má budoucí zaměstnavatel právo na pracovní posudek?

Podpoříme zaměstnance hutě, podpoříme české ocelářství

Před hlavní bránou Liberty Ostrava se 22. února v poledne uskuteční odborový protestní mítink za tamní zachování výroby oceli. Situace začíná být neúnosná. Huť od 22. prosince stojí a skoro 6000 zaměstnanců je doma.

**PROTESTNÍ MÍTINK
VE ČTVRTEK 22. ÚNORA
VE 12:00
PŘED LIBERTY OSTRAVA**

„Nejsme spokojeni se současnou situací, která je opravdu velmi vážná. Ty týdenní posuny odstávek pro zaměstnance Liberty Ostrava jsou velmi nepříjemné a sociální dopady, které hrozí zavřením této společnosti, by byly pro Moravskoslezský kraj opravdu enormní,“ objasňuje motivaci protestu předseda OS KOVO **Roman Ďurčo**. Odboráři budou chtít, aby se majitel Liberty začal chovat jako řádný hospodář a aby se do firmy vrátily finanční prostředky, které z ní byly vyvedeny.

K účasti na protestu byli vyzváni také pracovníci dodavatelských firem, kterých se to týká, ale i veřejnost, které není lhostejný osud ocelového srdce republiky. Podpora přichází také ze zahraničí, situace je špatná i v dalších továrnách z koncernu GFG Alliance britského podnikatele Sanjeeva Gupty. Ostravská huť do GFG patří od roku 2019.

„Pevně věřím, že se tady sejdem v hojném počtu, protože situaci vnímáme jako velmi, velmi vážnou. Napětí mezi zaměstnanci je obrovské a myslím si, že řešení by mělo přijít opravdu brzo, aby nejistota a obavy o sociální dopady v regionu byly co nejdříve

zažehnány,“ uvedl Ďurčo na tiskové konferenci přímo před branou hutě.

Bojujeme za vlastní rodiny

Předseda odborové organizace rovnou **Petr Zegzulka** připomněl, že ostravská huť, která podle Gupty měla být vlajkovou lodí GFG, je bez plachet a na dně. „Trpělivost nám došla a bojujeme za vlastní rodiny, za pracovní místa,“ řekl Zegzulka. Předseda odborové organizace ocelárny Liberty Ostrava **Roman Bečica** zase kritizoval vládu, že se věci dost nevěnuje. Poznamenal, že do Ostravy kvůli situaci v hutě zatím nedorazil ani předseda vlády Petr Fiala (ODS), ani ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (STAN). „Touto akcí chceme i vyzvat politiky, aby se zamysleli nad tím, že by region neměl být opuštěný“ řekl Bečica. Zaměstnanci jsou podle něj velmi nervózní. „Bojí se o práci, myslí si, že region nezvládne nezvládne tuto situaci ustát. Kdyby k něčemu došlo, jednalo by se o 20 000 až 25 000 lidí i v návazných firmách,“ řekl Bečica.

Většina provozů ostravské hutě od 22. prosince stojí a většina jejích zaměstnanců i pracovníků dodavatele energií Tameh Czech nechodí do práce. Tameh skončil v úpadku a dodávky energií do hutě zastavil, neboť mu Liberty za služby neplatila. Liberty Ostrava má okolo 6000 zaměstnanců, Tameh zhruba 300.

Od konce prosince chodí do práce okolo 400 lidí, kteří pracují na tzv. nezbytné údržbě nebo udržují v takzvaném teplem útlumu koksovnu. V druhé půlce ledna se k nim přidalo asi 200 pracovníků provozů výroby pásů a důlních výztuží, které se podařilo napojit na dodávky tepla od společnosti Veolia Energie.

Podle mluvčí Liberty Ostrava Kateřiny Zajíčkové se většina zaměstnanců nemůže vrátit do práce, dokud nebude vyřešena situace s Tameh Czech, protože jinak nelze spustit vysokou pec číslo 3 a ocelárnu. Tameh viní Liberty, že se situaci v podniku nesnaží řešit. Předseda ZO OS KOVO Liberty ČR **Petr Slanina** řekl, že se odboráři dlouhodobě snaží zprostředkovat jednání obou firem – Liberty Ostrava a Tameh Czech, aby jejich představitelé konečně zasedli k jednomu stolu.

Že se ale situace už musí začít opravdu řešit, aby se tisíce zaměstnanců mohly vrátit do práce a region i republika netrpěly ohrožením ocelářství, zdůrazní **demonstrace 22. února v poledne před branami hutě**. *Text a foto Jan Exner*

Za záchranu ocelářství demonstrovali kováři už téměř před třemi lety.

PROTESTNÍ MÍTINK ZA ZÁCHRANU OCELÁŘSTVÍ!

22. února 2024, 12:00 hod
Před Liberty Ostrava

**Přijďte všichni zaměstnanci
i s rodinami, odboráři všech profesí,
všichni, komu není lhostejný osud
ocelového srdce republiky a českého
ocelářství vůbec!**

Rok od úspěšné stávky v Nexenu

Zhruba před rokem skončila stávka v Nexen Tire Europe na Žatecku, kterou bychom si měli připomenout nejen kvůli tomu, že byla úspěšná, ale především pro to, co ji k úspěchu dovedlo – tamní odboráři tehdy pevně stáli za svými požadavky, ale byli otevřeni dialogu s vedením, podporovali je i neorganizovaní zaměstnanci, akce se také setkala s aktivní solidaritou ostatních odborářů z Česka i ze zahraničí.

Kováři a další odboráři protestovali koncem ledna 2023 před jihokorejskou ambasádou. Od diplomatů požadovali podporu ve vyjednávání, k němuž se vedení korejské společnosti nemělo.

Odboráři v továrně vyhlásili stávkovou pohotovost kvůli postoji korejských vlastníků firmy ke kolektivnímu vyjednávání. Původně odbory požadovaly zvýšení mezd o 8,3 %. Násupní plat operátora před stávkou činil 22 700 Kč. Se stávkou tehdy souhlasila nadpoloviční většina zaměstnanců.

Po měsících stávkové pohotovosti a týdnu samotné stávky v továrně na výrobu pneumatik vedení korejské společnosti přistoupilo na většinu požadavků. Kolektivní smlouva, která byla důvodem k protestu, byla podepsána čtyři měsíce po stávce. Má dvě části. Standardní, platnou do února roku 2025, a mzdovou část, která je platná do 28. února 2024.

Zaměstnanci dostali několik týdnů po stávce k výplatě kompenzační balíček 20 000 Kč. Kolektivní smlouva řešila i benefity - 13. plat, pátý týden dovolené, docházkový a výkonnostní bonus, dopravu do firmy a jídlo zdarma.

Minulý týden byla podepsána pro další rok nová smlouva, díky které se

podmínky zaměstnanců opět zlepšily. Platy operátorů se navýšily minimálně o 2000 Kč, nejméně o 6 % si polepšily

smluvní zaměstnanci. Novým benefitem seniorita je 1000 Kč do pololetního bonusu. Každému, kdo ve fabrice pracuje více než pět let, a dále zvýšení odstupného do důchodu.

Jaká je situace po roce? „Dohoda ze strany vedení byla dodržena. Máme tu také nového ředitele, který s námi nemá problém jednat a slyšet na naše požadavky,“ říká předseda tamní základní organizace OS KOVO Pavel Rohel, který loni stávkovou pohotovost i stávku vedl. „Musím říct, že vstřícnost korejské strany k problémům zaměstnanců je teď mnohem větší,“ dodal.

Společnost Nexen Tire vyrábí pneumatiky pro osobní a lehká užitková auta. Firma s jihokorejským majitelem sídlí v Bitozevsi u Žatce, v průmyslové zóně Triangle. Foto: OS KOVO, text: ex

Předseda odborů v Nexenu Pavel Rohel (vpravo), předseda OS KOVO Roman Ďurčo (druhý zprava) a předseda ČMKOS Josef Středula při jednání s ministrem práce Marianem Jurečkou.

Podpis vybojované kolektivní smlouvy

Demonstrace odborů přímo před podnikem loni 6. února

20 let v Evropské unii

FOTO: Pexels

Letos 1. května oslavíme dvacetileté výročí vstupu naší republiky do Evropské unie. Je pro nás členství přínosné? V referendu o přistoupení ČR k EU, které proběhlo v červnu 2003, přes 77 % všech hlasujících členství podpořilo, k volbám se tehdy dostavilo téměř 42 % všech oprávněných voličů. Podle posledního výzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění z jara 2023 se přibližně dvě třetiny českých občanů (66 %) domnívají, že Česká republika má být členem Evropské unie, opačný názor, tedy že Česká republika nemá být členem Evropské unie, vyjádřily tři desetiny oslovených (30 %).

Úřad vlády vydal při příležitosti dvacetiletého jubilea vstupu do EU publikaci, která se zabývá dopady členství v EU na

českou ekonomiku a společnost. V ní nalezneme zajímavé informace, např. že životní úroveň v Česku stoupla na 90 % průměru EU a přiblížila se k úrovni západní Evropy. Přitom při vstupu do EU byla tato úroveň na hodnotě 80 %. Jde však o měření pomocí ukazatele HDP na obyvatele, což je ukazatel, který o skutečné životní úrovni nebo o blahobytu (welfare) příliš nevyovídá. „Česko z rozpočtu EU více dostává, než do něj přispívá,“ uvádí se dále ve vládní publikaci. „Od momentu vstupu do EU již čistá pozice přesáhla 1 bilion Kč a ročně v průměru činí více než 1,2 % HDP. Příjmy z EU mají bezpochyby pozitivní dopad na českou ekonomiku, od vstupu do EU do roku 2024 fondy EU přinesou kumulativní výkon ekvivalentní 40 % HDP.“

Co se týká trhu práce, měl vstup do EU doprovázený finančními prostředky z fondů EU i masivními zahraničními investicemi pozitivní vliv na nezaměstnanost. Obecná míra nezaměstnanosti se z hodnoty 7,8 % v roce 2003 snížila na 2,2 % v roce 2022 a je dlouhodobě nejnižší v celé EU.

V některých oblastech však není důvod k radosti. Inlace v ČR po dlouhá léta až na výjimky držela krok s evropským průměrem, což se ale v posledních dvou letech výrazně změnilo. V roce 2023 dosáhla česká inflace téměř dvojnásobku průměru EU a zařadila se na 2. místo v celé EU za Maďarsko.

České ceny vystoupaly dle údajů v publikaci na 81 % průměru EU, ale mzdy dosahují stále jen zhruba 60 % evropského průměru. A tady zjevně není něco v pořádku. Naše minimální mzda je sedmá nejnižší v EU a dosahuje pouhých 36 % minimální mzdy německé.

Průměrná mzda v ČR za období leden až listopad 2023 dosahuje necelých 86 % německé minimální mzdy. Mzdové náklady za jednu hodinu práce byly v roce 2022 v ČR 12,5 €, zatímco průměr EU je 22,9 €, naše mzdy tedy činily necelých 55 % průměrných. V porovnání s Německem činí náš podíl pouhých 41 %.

Jak tedy vypočetli před pár lety experti ČMKOS, naše dosažení životní úrovně ve vyspělých státech západní a severní Evropy je zcela v nedohlednu.

V posledních letech měla EU i výraznější sociální rozměr. Byl přijat např. Evropský pilíř sociálních práv, Směrnice o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v EU nebo Směrnice EU o sladování pracovního a rodinného života. V roce 2022 přibyla do evropského práva Směrnice o přiměřených minimálních mzdách v EU, která by měla vést k posílení kolektivního vyjednávání v Evropě. A to je pro odbory opravdu velkou výzvou.

V letošním roce nás čekají volby do Evropského parlamentu. V odborových svazech napříč Evropou panuje obava, že ultra pravicové strany významně posílí svou pozici v Evropském parlamentu. Rétorika těchto stran totiž budí přesvědčení, že těmto stranám jde o obhajobu zájmů zaměstnanců. Ale jakmile se takové strany dostávají k moci, útočí na odbory a oslabují práva zaměstnanců. Takové příklady známe třeba z Finska nebo Itálie. Voliči tedy v létě rozhodnou, který směrem se EU bude ubírat a zda ochrana zaměstnanců a jejich spravedlivý přechod do nové éry dekarbonizované a digitalizované ekonomiky bude na pořadu dne.

Ing. Alena Paukrťová, ÚP OS KOVO

37 návrhů NERV a co z nich plyne pro zaměstnance?

Národní ekonomická rada vlády zveřejnila 23. ledna tohoto roku soubor 37 návrhů, které by měly nastartovat českou ekonomiku. Česká ekonomika si totiž nevede dobře. Za rok 2023 se předpokládá pokles HDP oproti předcházejícímu roku o cca 1,5 %, pro rok 2024 nejsou odhady také nijak výrazně pozitivní – Ministerstvo financí ČR předpokládá nárůst 1,9 %, Česká národní banka 1,2 %. A Česká republika je také jediným státem EU, který se ve své ekonomické výkonnosti nedostal na předco-

vidovou úroveň. Takže česká ekonomika opravdu potřebuje „nakopnout“.

Národní ekonomická rada vlády se ve svém seznamu návrhů zaměřila na různé oblasti, mimořádnou pozornost však věnuje trhu práce. Podle NERVu je třeba trh práce zásadně modernizovat. A jak jinak než cestou jeho flexibilizace, dovozem levné pracovní síly z třetích zemí a snížením sociálních jistot občanů. A to na pozadí stále vysoké inflace, která je za rok 2023 druhá nejvyšší v EU, nebo vysokých cen energií – Pra-

ha měla v prosinci 2023 v paritě kupní síly nejdražší elektrickou energii v EU.

Tento článek je zaměřen především na téma flexibilizace trhu práce. Podle NERVu je potřebná „modernizace zákoníku práce s ohledem na vyvíjející se potřeby trhu, jeho pružnost v oblasti nábory nových zaměstnanců, regulace pracovní doby, propouštění zaměstnanců. Možnost propouštění zaměstnanců bez udání důvodu, v rozumné lhůtě s odstupným závislým např. na výši odpracovaných let apod. Inspirace

ze zahraničí, zejména dánský model flexicurity“.

Model flexicurity si experti z NERVu i zaměstnavatelé představují po svém, tedy FLEXI – ano, CURITY (zabezpečení) – ne. Cílem nové právní úpravy by tak mělo být rozvolnění pracovněprávních vztahů, ale bez zvýšení ochrany zaměstnanců. Jde tedy především o snížení ochrany zaměstnanců zkrácením výpovědní doby, prodloužením zkušební doby a umožněním propouštět zaměstnance bez udání důvodu – s případnou finanční kompenzací. Nicméně výše přiměřené kompenzace se v diskusích zaměstnavatelů postupně snižuje, zaznívá i názor, že aktuální odstupné je dostatečné. Každopádně k této nové flexibilitě chybí druhá část, tedy ochrana, zabezpečení.

Připomeňme, že podle definice Evropské komise se model flexicurita skládá ze čtyř komponentů:

1. Flexibilní a spolehlivá smluvní ujednání (z hlediska zaměstnavatele i zaměstnance) prostřednictvím moderních pracovních zákonů, kolektivních dohod a organizace práce
2. Komplexní strategie celoživotního učení, které zajistí neustálou přizpůsobivost a zaměstnatelnost pracovníků, zejména těch nejohroženějších
3. Účinné aktivní politiky v oblasti trhu práce, které lidem pomohou vyrovnat se s rychlou změnou, zkrátit období nezaměstnanosti a usnadnit přechod do nového zaměstnání
4. Moderní systémy sociálního zabezpečení poskytující přiměřený příjem (dávky v nezaměstnanosti), podporující zaměstnanost a usnadňující mobilitu na trhu práce

Navíc důležitým klíčem k tomu, aby flexicurita fungovala a byla prospěšná pro všechny, je aktivní zapojení sociálních partnerů.

Jak ale vypadá flexicurita po česku?

Co se týká flexibilních ujednání, připravuje se novela zákoníku práce obsahující prodloužení zkušební doby, ve které může být zaměstnanec propuštěn ze dne na den, krátká výpovědní doba (pravděpodobně jeden měsíc), aby propuštěný zaměstnanec zaměstnavatele již moc finančně nezatížil, a výpověď bez udání důvodu, v lepším případě s nízkou vysokou kompenzací, aby se zaměstnavatel nemusel obtěžovat s vymýšlením výpovědních důvodů. Spolehlivost je vysoká, zaměstnanec se může spolehnout, že jakmile začne být nemocný, často ošetřovat člena rodiny nebo vyvíjet pro zaměstnavatele nepříjemnou odborovou činnost, poletí.

Co se týká celoživotního učení, neexistuje v ČR žádná dlouhodobá strategie. Přitom odbory se touto tematikou již několik let zabývají, zpracovaly ve spolupráci se zaměstnavateli strategické materiály, ale realizace se zatím nekoná.

O aktivní politice trhu práce si můžeme jen nechat zdát. Máme zcela nefunkční úřady práce s vysokou administrativní zátěží, které ani nemají dostatek věrohodných informací o volných pracovních místech.

A přiměřený příjem? Podpora v nezaměstnanosti se v prosinci 2023 poskytovala v průměrné výši 10 520 Kč, což je necelých 64 % čisté minimální mzdy. Maximální doba jejího poskytování je 5 měsíců, pouze starším zaměstnancům (nad 50/55 let) se zvyšuje na 8, resp. 11 měsíců. Navíc sociální dialog v ČR zdaleka není dostatečný. Pokrytí

kolektivními smlouvami se odhaduje na 30 %, sektorový dialog speciálně v kovoprůmyslu je tristní. Na rok 2024 byla uzavřena pouze jedna odvětvová smlouva, která pokrývá pouze zlomek daného odvětví.

Oproti tomu dánský trh práce, jehož kvalitním fungováním bychom se měli podle doporučení NERVu inspirovat, je charakterizován úspěšným propojením flexibility a jistoty. Nabízí flexibilní pracovněprávní předpisy a poměrně nízkou ochranu pracovních míst, významné aktivity v oblasti celoživotního učení a aktivních politik trhu práce a velkovýřivý systém sociálního zabezpečení.

Tyto prvky dohromady tvoří tzv. Zlatý trojúhelník složený z flexibilních smluvních ujednání, velkovýřivého systému sociálního zabezpečení a sociální pomoci a silných politik trhu práce.

Model má tedy tři klíčové prvky:

- Zaměstnavatelé mohou dle libosti najímat a propouštět zaměstnance, a to bez vysokých nákladů s tím spojených (soudní spory kolem propouštění se téměř nevyskytují).
- Propuštění zaměstnanci, kteří si platí pojištění, obdrží od fondu pojištění proti nezaměstnanosti podporu až po dobu dvou let.
- Dánská vláda spravuje systém vzdělávacích a rekvalifikačních programů a poskytuje poradenství nezaměstnaným tak, aby se co nejdříve navrátili na trh práce.

Dalšími doporučovanými opatřeními na trhu práce je podpora zaměstnávání cizinců, a to především z tzv. třetích zemí. Se zaměstnáváním cizinců již jako odboráři máme zkušenosti. Zaměstnavatelé často využívají nezaměstnanost a jejich nízkého právního povědomí a neposkytují jim kvalitní pracovní podmínky ani přiměřené mzdy. S přílivem pracovní síly z třetích zemí se pojí i další problémy, jako je výskyt nových či dávno vymýcených nemocí, špatné podmínky ubytování, koncentrování cizinců přinášející problémy v občanském soužití i zvýšenou kriminalitu.

Jako velmi kontroverzní se také jeví návrh NERVu na to, aby se pro nízkopříjmové zaměstnance snížily odvody. Doporučení cílí především na snížení odvodu na zdravotní pojištění, resp. odvíjení jeho výše od výše příjmu. Tím by ovšem vznikl deficit v příjmech zdravotního systému. Nápad hradit část pojistného za nízkopříjmové zaměstnance státem se jeví v kon-

FOTO: Pexels

5 ➤ textu konsolidace veřejných rozpočtů jako poněkud nereálný. Materiál uvažuje doplnit chybějící příjmy na straně státu jak opatřeními, která by s velkou pravděpodobností vedla k vyššímu zdanění zaměstnanců nebo růstu cen (úplné zrušení slevy na nepracující manželku/manžela, zrušení výjimek u daní z příjmu fyzických osob, zvýšení sazeb DPH či přesunutí některých položek mezi sazbami, vyšší sazby daně z nemovitostí). Na druhou stranu jsou zde i rozumné náměty na získání prostředků do rozpočtu, jako je vyšší zdanění bohatství, vyšší zdanění kapitálových, případně jiných nepracov-

ních příjmů, zvýšení daňové progresivity daní z příjmu fyzických osob nebo vyšší spotřební daně a zdanění zdravotně škodlivých aktivit, zboží a služeb.

Jeden nebezpečný nápad se také skrývá v jiné části zpracovaného materiálu. Jde o opatření, které by se mohlo negativně propast do peněženek zaměstnanců – budoucích důchodců. Je obsaženo v části nazvané Investice pod pořadovým číslem 31 a nese název Produktivnější využití prostředků ve 3. důchodovém pilíři. Jeho cílem je otevřít větší část 3. pilíře investicím s vyšší přídavnou hodnotou, neboli umožnit fondům investovat úspory zaměstnanců

na stáří do rizikovějších obchodů. Tím by mohlo dojít k tomu, že by zaměstnanci, kteří si po dlouhá léta odkládali ze svých mezd na stáří, splakali nad výdělkem. O tom, jak přišli zaměstnanci o naspořené peníze na důchod, je známo několik příkladů z doby finanční krize spuštěné v roce 2008. Vláda permanentně straší občany deficitem důchodového systému a motivuje je ke spoření na stáří ve 3. pilíři, slouží k tomu i daňové nástroje nebo balíčkem zvýšená státní podpora. Je tak pravděpodobné, že prostředky v tomto pilíři budou narůstat a penzijní fondy budou mít stále více prostředků i investování, které však nemusí být vždy úspěšné.

Právo

JUDr. Marie Stodolová

právnička Praha

Pracovní posudek

U zaměstnavatele jsem dostal výpověď pro nadbytečnost a ředitel firmy, kam nastupuji, požaduje předložení pracovního posudku. Má na to vůbec právo?

J. S., Beroun

Váš budoucí zaměstnavatel má právo požadovat informace o kvalitě vaší dosavadní práce, kvalifikaci a schopnostech. Nikoli však o tom, zda máte na novou pozici předpoklady. Proto také zákoník práce v **§ 314 odst. 1** upravuje povinnost nynějšího zaměstnavatele, pokud jej o pracovní posudek požádáte, vydat vám ho, a to do 15 dnů ode dne žádosti.

Nemusí vám ho ale dát dříve než v době dvou měsíců před skončením vašeho zaměstnání. Zaměstnavatel je

povinen posudek vydat nejen stávajícímu, ale i bývalému zaměstnanci, pokud jej o vydání posudku požádá po skončení pracovního poměru. Žádost o vydání pracovního posudku tedy může být podána kdykoli během trvání pracovněprávního vztahu nebo i po jeho skončení.

Posudek o pracovní činnosti není co do šíře svého obsahu nijak limitován, je však omezen na hodnocení konkrétní pracovní činnosti, kterou jste vykonávali nebo vykonáváte. Nemůže vyjadřo-

vat názor zaměstnavatele (doporučení) na vhodnost vašeho budoucího působení u jiného zaměstnavatele.

Pracovním posudkem jsou veškeré písemnosti týkající se hodnocení práce zaměstnance, jeho kvalifikace, schopností a dalších skutečností, které mají vztah k výkonu práce.

Další skutečností může být hodnocení vaší iniciativy, schopnosti týmové spolupráce atp. Pracovní posudek tedy může obsahovat i hodnocení vašeho vztahu ke spolupracovníkům a k práci, jakož i hodnocení těch osobních vlastností, které mají bezprostřední vztah k výkonu práce, jako je svědomitost, iniciativnost, udržování pracovní kázně, resp. povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k vámi vykonávané práci a celkové pracovní morálky. Dále pak schopnosti k řízení a organizování pracovního procesu a jiných zaměstnanců, schopnosti zapojit se do týmové práce s ostatními zaměstnanci apod.

Běžně se však stává, že zaměstnavatel sděluje jinému zaměstnavateli, u kterého se zaměstnanec uchází o zaměstnání, některé **údaje, které nesouvisejí s pracovní činností**. Zákoník práce takový postup zaměstnavatele nepřipouští. Takovým

FOTO: Pexels

jednáním se zaměstnavatel dopouští neoprávněného zásahu do ochrany osobnosti zaměstnance. Zák. práce stanoví v § 314 odst. 2, že informace, které nemohou být obsaženy v pracovním posudku, je zaměstnavatel oprávněn o zaměstnanci podávat pouze s jeho souhlasem.

Zaměstnavatel tedy musí důkladně a objektivně rozlišovat údaje, které může uvést v posudku o pracovní činnosti. Pokud by mohly být předmětem posudku, je pak oprávněn je sdělovat jinému subjektu i v případech, kdy posudek o pracovní činnosti si zaměstnanec nevyžádal a zaměstnavatel posudek nevypracoval.

§ 313 zák. práce – vydání zápočtového listu

Upozorňuji na skutečnost, že při skončení pracovního poměru má zaměstnanec požádat zaměstnavatele o vydání zápočtového listu. Někdy dochází k záměně, kdy se zaměstnanec domnívá, že zápočtový list je totéž co pracovní posudek. Mezi těmito dvěma dokumenty je však podstatný rozdíl. Pracovní posudek vydává zaměstnavatel na vyžádání zaměstnance, ale při skončení pracovního poměru, dohody o provedení práce nebo dohody o pra-

covní činnosti je zaměstnavatel **povinen vydat** zaměstnanci potvrzení o zaměstnání a uvést v něm:

- údaje o zaměstnání, zda se jednalo o pracovní poměr, dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti a o době jejich trvání,
- druh konaných prací,
- dosaženou kvalifikaci,
- odpracovanou dobu a další skutečnosti rozhodné pro dosažení nejvýše přípustné expoziční doby,
- zda ze zaměstnancovy mzdy jsou prováděny srážky, v čí prospěch, jak vysoká je pohledávka, pro kterou mají být srážky dále prováděny, jaká je výše dosud provedených srážek a jaké je pořadí pohledávky,
- údaje o započitatelné době zaměstnání v I. a II. pracovní kategorii za dobu před 1. lednem 1993 pro účely důchodového pojištění.

Údaje o výši průměrného výdělku, o tom, zda pracovní poměr, dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti byly zaměstnavatelem rozváznány z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k zaměstnancem vykonávané práci zvláště hrubým způsobem nebo z důvodu porušení jiné povinnosti zaměstnance a o dalších skutečnos-

tech rozhodných pro posouzení nároku na podporu v nezaměstnanosti je zaměstnavatel povinen uvést na žádost zaměstnance v odděleném potvrzení.

V praxi samozřejmě nelze vyloučit, aby o pracovní posudek požádal (přímo) nový potenciální zaměstnavatel stávajícího (nebo bývalého) zaměstnavatele – co není zakázáno, je (v soukromoprávních vztazích) dovoleno (ostatně v praxi bývá žádáno o vaše hodnocení v podobě tzv. **referencí**, což lze považovat za méně formalizované nebo i zcela neformální, zpravidla ústní hodnocení vaše a vaší práce provedené většinou rovněž na základě ústního, většinou telefonického dotazu).

Domnívám se, že takové žádosti není váš zaměstnavatel povinen vyhovět (takovou povinnost ukládá zaměstnavateli za stanovených podmínek, požádáte-li o pracovní posudek). Určitý problém lze také spatřovat v tom, že s obsahem telefonické reference nemáte možnost se seznámit. Proto by takové žádosti rozhodně neměly být vznášeny bez vašeho vědomí – zaměstnavatel, který o posudek nebo referenci žádá, by měl předem požádat o souhlas s takovým postupem a následně by vás s obsahem takového hodnocení měl seznámit.

Práva spotřebitele

JUDr. Zdeňka Vejvalková

specialistka na spotřebitelské a občanské právo, Brno

Bezpečí ano, ale ne na úkor soukromí!

Je možné namontovat kameru na chodbu před byt? Začali se zde pohybovat různí pochybní lidé, kteří nebudí důvěru, a dokonce se lze reálně bát o své zdraví i majetek. Z důvodu bezpečnosti bych si chtěl pořídit kameru a umístit ji na chodbu před bytem, abych viděl, kdo se v těchto místech pohybuje a kdo zvoní na můj zvonek.

L. P., Brno

Vámi popsané problémy v dnešní době řeší lidé často. Pohledy se na tento problém různí. Často i podle toho, kde jsou kamery umístěny. Zda jen prostor sledují nebo pořizují záznam atd.

Z důvodu ochrany a kontroly majetku jsou čím dál častěji instalovány kamerové systémy i do prostor, kde nikdy nebyly - v suterénech, na fasádách, ve výtazích, ale i po jednotlivých patrech bytových domů či u dveří bytu.

Musíme vzít v úvahu nejen bezpečnost a ochranu majetku, ale i v jakém rozsahu dochází k porušování práv z hledis-

ka ochrany osobních údajů, narušování soukromí apod.

Je zapotřebí pečlivě zvážit všechna pro a proti. Doporučuji možnost zavedení kamerového systému i jednotlivých kamer, které zabírají společné prostory, projednat na společné schůzi vlastníků bytů. Měly by se zvážit všechny možnosti ochrany, do jaké míry je zavedení kamerového systému v bytovém domě nezbytné a jaký účel má jeho zavedení plnit.

Právní úpravu k této otázce najdete v § 5 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Zvážit musíte i to, že instalace kamer může nepřiměřeně ovlivňovat soukromí nejen osob, které v daném bytovém domě bydlí, ale taktéž těch, co se v jeho prostorách mohou pohybovat. Někdo si např. nepřeje, aby každý věděl, kdo ho navštěvuje, a natáčel si jeho návštěvy na kameru.

Je třeba pečlivě zvážit právě „míru“ zasažení do soukromí, kdy nárok na nejvyšší ochranu soukromí vzniká u prostor vedoucích „bezprostředně“ k přístupu do bytu. Což je prostor, o který vám jde.

Jiné je to, když jde o monitoro-

7 vání prostor, které nijak zvlášť nezasahuje do soukromí obyvatel domu, patří sem sklepy, půdy, garáže, kočárkárny, kolárny, okolí schránek nebo vnější plášť budovy. Zde lze hovořit o účelném a přiměřeném „dohledu“. Podobně účelně se pak jeví i monitorování vstupních dveří do domu nebo vstupních chodeb k výtahům a schodištím. Tyto prostory jsou snadno odůvodnitelné

jako žádoucí k nainstalování kamery. Jinak je tomu tam, kde se může narušovat právo na soukromí osob. Takový větší zásah do soukromí jedince hrozí zejména u monitorování vstupních prostor vedoucích k jeho bytu. To může zásadně narušovat nejen jeho osobnostní práva, ale i práva těch, kdo ho navštěvují. Záznamy jsou problémové, neboť mohou vypovídat o osobním životě nájemců / majitelů bytů, a pro-

to je žádoucí monitorování takových prostor zavádět pouze v odůvodněných případech a se souhlasem dotyčných osob (i natáčení návštěv by mělo být s jejich souhlasem).

Zavedení kamerového systému je třeba, projednat na společné schůzi vlastníků a získat potřebný počet souhlasů. Kamery lze nainstalovat až na základě usnesení společenství vlastníků jednotek, a to tzv. na základě „souhlasu většiny“.

Vzhledem k tomu, že nevím, jak je uspořádán prostor před vašimi dveřmi, jak velký společný prostor (chodbu) bude kamera natáčet ani jak ji budete využívat (zda budete záznamy uchovávat), nemohu se vyjádřit k tomu, zda a jaké problémy mohou instalací kamery vzniknout.

Jak je uvedeno, v každém případě je třeba dopředu věc projednat na schůzi vlastníků, se sousedy a majiteli okolních bytů. Eventuální posouzení z pohledu osobních údajů je nanejvýš vhodné konzultovat s Úřadem na ochranu osobních údajů.

FOTO: Pexels

Vše okolo reklamace v kostce

Jak se má řešit problém se zakoupeným zbožím, které nefunguje? Navíc jsem vyhodil původní obal a prodejce ho vyžaduje. Dalším problémem je, že jsem ho koupil ve Vyškově, ale bydlím v Hodoníně a prodáváč zde nechce reklamaci přijmout, protože nemám originál paragonu o koupi zboží. Na co mám právo? Co je moje povinnost? **K. M., Brno**

V dotaze je skloubeno několik problémů. Pro přehlednost si dovolím sestavit takový malý tahák, který můžete mít po ruce pro případ, že ho budete potřebovat.

1. Zboží nemusíte reklamovat v prodejně, kde jste ho koupil. Musí jít o provozovnu prodejce, tedy to lze v každé pobočce firmy. Pokud má Hodonín nebo Břeclav otevřenu provozovnu téhož prodejce se stejným zbožím, není třeba jezdit do Vyškova, ale reklamovat můžete zde.
2. Reklamovat lze po celou provozní dobu provozovny. Během celé otevírací doby musí být na provozovně přítomen zaměstnanec, který je pověřen reklamace přijmout.
3. Záruční doba je 24 měsíců. Po tuto dobu nese podnikatel odpovědnost za vady zboží nebo služby.
4. Pokud jde o originální obal, na ten nemá prodejce nárok! Dokonce kdyby prodejce takové požadavky zakotvil např. do svého reklamačního řádu nebo smluvních podmínek, byla by tato ustanovení v rozporu se zákonem, tudíž neplatná.
5. Podmínkou možnosti reklamovat

FOTO: Pexels

není ani originální doklad – paragon o zaplacení zboží. Musíte však prokázat, že jste u prodejce zboží zakoupil. Jako důkaz může posloužit např. výpis z účtu, pokud jste platil kartou, nebo svědecká výpověď, pokud s vámi byl nakupovat např. kamarád. Je ale na prodejci, zda tento důkaz uzná.

6. Při reklamaci jde o odpovědnost prodejce za bezvadnost výrobku, zboží... Je-li na výrobku vada, prokáže se tato skutečnost v průběhu reklamačního řízení. Pokud se vada projevila do roku od převzetí výrob-

ku, je na prodejci, aby prokázal, že např. vadu zavinil kupující. Pokud se vada projeví po roce od převzetí do 24. měsíce záruční doby, musí toto prokázat kupující.

7. Bylo-li prokázáno, že vada se na zboží vyskytuje – reklamace je oprávněná, má spotřebitel právo požadovat:

- bezplatnou opravu
- výměnu zboží
- odstoupení od smlouvy (tj. vrátí zboží a prodejce vrátí zaplacenou cenu)

8. Kupující má nárok i na úhradu nákladů spojených s reklamací. Musí však dokázat, že je skutečně vynaložil. Proto je nezbytné uschovat veškeré doklady o poštovním, jízdném, jízdenky z MHD apod. O úhradu těchto nákladů musí kupující prodejce požádat v zákonné lhůtě. Zákon hovoří o tom, že ten, kdo reklamuje zboží, má nárok

na úhradu nutných nákladů spojených s reklamací. Musí jít o ty nejnižší náklady, které bylo nutné vynaložit.

9. Pokud reklamujete v kamenné prodejně, nemusíte dělat nic jiného než zde zboží reklamovat. Prodejce má povinnost sepsat reklamační protokol, uvést v něm veškeré náležitosti i požadavek kupujícího,

jak chce, aby byla reklamace vyřízena. Reklamace musí být vyřízena ihned nebo maximálně do 30 dnů. Pokud lhůtu prodávající nedodrží, nastane situace, jakoby šlo o zboží neopravitelné. Kupující pak má právo na odstoupení od smlouvy.

10. V případě, že vada výrobku způsobí škodu, má spotřebitel nárok požadovat její úhradu.

O znalcích a advokátech ve spotřebitelském řízení

Prodejce mi neuznal reklamaci. Nesouhlasím s ním. Co mám udělat, abych svá práva obhájil? Může mi při sporu s prodejcem pomoci znalec nebo je lepší oslovit advokáta? Kde ho najdu a kolik za něj zaplatím? P. Z., Brno

Pokud při reklamačním řízení dojde ke sporu mezi vámi a prodejcem-obchodníkem, je vhodné nejprve obchodníka vyzvat, aby věc znovu přehodnotil, případně spor **řešil mimosoudní cestou**. V jejím průběhu je možné, že se ve věci bude muset vyjádřit soudní znalec. Pokud k projevu vady výrobku došlo do jednoho roku od jeho převzetí, je důkazní břemeno na straně prodejce-obchodníka. Musí dokázat to, co tvrdí, např. že jste vadu zavinil vy. Po této době do konce záruční doby, tj. do 24 měsíců, je dokazování na spotřebiteli, tedy na vás.

Zcela jasným důkazem je znalecký posudek zpracovaný soudním znalcem, který potvrdí, případně vyvrátí vaši domněnku. Pokud znalecký posudek svědčí ve váš prospěch, nastává situace, z níž plyne, že prodejce zřejmě včas a řádně nevyřídil vámi uplatňovanou reklamaci.

Vy v tomto případě **máte nárok** na:

- výměnu zboží
- slevu
- odstoupení od smlouvy

Mezi těmito možnostmi si můžete vybrat!

Prodejce v této chvíli, má ještě možnost své pochybení uznat a vše napravit. Neučiní-li tak, je znalecký posudek významným důkazem u případného **soudního sporu**.

Soudní znalec je kvalifikovaná osoba, která má oprávnění zpracovávat znalecké posudky. Může se jím stát pouze osoba splňující požadavky dle zákona. Soud k němu přihlíží. **Znalce** můžete vyhledávat v evidenci soudních znalců a tlumočnicků na stránkách www.justice.cz. Se znalcem uzavíráte smlouvu o dílo podle občanského zákoníku. Cenu je třeba domluvit předem. Tu znalec sta-

FOTO: Pexels

noví dle vyhlášky nebo může jít o cenu (odměnu) smluvní. Odměnu a náhradu nákladů je znalec povinen vyúčtovat zároveň s podáním posudku. Cena za zpracování posudku se liší případ od případu, to se týká i doby zpracování. Pokud se rozhodnete svá práva uplatňovat **soudně**, zvažte možnost sjednání služeb advokáta. Tím může být pouze osoba zapsaná v seznamu advokátů, který vede Česká advokátní komora. Seznam advokátů dle jejich jména, sídla a zaměření na obor práva najdete na www.cak.cz.

Výběr advokáta by měl být zaměřen především na úspěšné řešení problému, se kterým potřebujete poradit nebo pomoci. Pokud se věc týká spotřebitelské oblasti, hledejte odborníka na občanské právo. Nahlédněte také do referencí a zvažte i vzdálenost sídla advokáta od vašeho bydliště či soudu, zde vznikají ostatní náklady za dopravu apod.

Odměna advokáta za poskytování právních služeb se řídí jeho **smlouvou s klientem** (smluvní odměna); není-li odměna advokáta takto určena, řídí se ustanoveními příslušné vyhlášky. Způsob výpočtu odměny by vám advokát měl sdělit již při první konzultaci a tento způsob by měl být uveden i ve smlouvě o právním zastoupení, kterou s vybraným advokátem podepíšete. Pokud tak neučiní, ptejte se, stejně jako se ptáte u sjednávání jiných služeb. U jednotlivých advokátů mohou být ceny velmi odlišné, může jít i o několik tisíc korun. Doporučuji tedy obvolat více advokátů, sdělit, o jako sužbu jde, a požadovat určení ceny. Poté je vhodné nahlédnout do recenzí konkrétního advokáta a zvážit všechna pro a proti. Dalšími výdaji mohou být náklady hotových výdajů, kterými jsou např. soudní poplatek, poplatek za znalece, překlad dokumentů nebo cestovní náklady a další.

Benefity

www.benefit.cz

BENEFITY A STRAVENKY NA JEDNÉ KARTĚ

Více než 45 tisíc míst pro volný čas a stravování

Rekreace - zdraví - Sport - Kultura - Vzdělávání - Stravování

POMÁHÁME SVÝM ČLENŮM

POMOC PŘI ŽIVELNÍCH
UDÁLOSTECH

Příspěvky (od ZO a OS KOVO)
na konto pomoci CELKEM:

21.173.516 Kč

postiženým poskytnuto:

9.809.900 Kč

stav konta k 31.12.2023:

11.490.195 Kč

celkem sociálních podpor

425

Odborový svaz KOVO již mnoho let poskytuje ze svého konta, tvořeného solidárními finančními prostředky, peněžní pomoc svým členům, kteří při živelních pohromách (povodeň, požár, vyplavení, vítr, krupobití, zásah bleskem, tornádo) utrpěli škody na svých bytech či rodinných domech.

Odborový svaz KOVO děkuje všem, kteří přispěli jakoukoliv formou na konto pomoci postiženým členům svazu při živelních pohromách, a věříme, že na tuto nezištnou a potřebnou pomoc se naši členové mohou vždy spolehnout

počet případů
sociální podpory

66

2 912 000 Kč

vyplaceno

2021

počet případů
sociální podpory

8

377 000 Kč

vyplaceno

2022

počet případů
sociální podpory

9

301 000 Kč

vyplaceno

2023

◆	PRAOTEC ČECHŮ	OBYČEJNÝ ČLOVĚK	◆	SPZ LIBEREC	ČURÁNKY	◆	POTVRZENÍ NA CENNÍ PAPIR	DŮVTIP	ZN. NITU	◆	ANGL. POMOCNÍK	KONEC TAJENKY	OMASTEK	INICIÁLY PREZIDENTA BENEŠE	◆	LENIVÁ	KULEČNÍKOVY STRK
ZKR. ČERVENÉHO KŘÍŽE			INIC. MUNZARA			KÓD SUDÁNU ZAČÁTEK TAJENKY				ŘECKÉ SÍDLO					ŘÍMSKY 55		
NÁZEV HLÁSKY			IZOLOVÁNÍ AERUGO							DŘEVĚNÁ STAVBA KÓD RAKOUSKA					SLOVEN. IR LITINOVÝ PLBŤY		
HADR			LARVA HMYZU ČTYŘHRHA					ASISTENT					TISK. AGENT. THAJSKA VÝZKUM				
BRZY					ALŽÍR. SÍDLO ZVYKLOST			JEHLIČNATÁ DŘEVINA ŽACÍ NÁSTROJ					VYLÁT DVOULETÉ OBLÍ SETĚ NA PODZIM				
◆	CITO-SLOVCE TROUBENÍ	GEOGRAFIE KDEPAK							SVAZKY OBLÍ AMERICKÁ DRUŽICE							VANOUT	MENŠÍ SELMA
ZK. KREVNÍHO TLAKU			DŘÍV (ZAST.)			NÁHRADY ORGÁNU ODVÁR Z LÉČIVÝCH BYLIN									SPZ DOLNÝ KUBÍN		
KONČE-TINA			BARVY ČOČKA (BOTAN)					ŘÍKAT ZNAČKA ELEKTRONIKY							PRRR ZÁHYB (LID.)		
ANGL. ZKR. TELEFONU					ŘÍDIT HOLANDSKÉ SÍDLO			PARLAMENT ZAUPĚNÍ					JAPON. JEDN. VÁHY SHARE-SPEARŮV HROJNA				
ÚPAL					BELG. CYKLISTA ESTETICKÉ ČTENÍ			INIC. TOM CRUISE ŠVĚD. OBCHOD V ČR				DRUH KVĚTENSTVÍ ESPERANTSKY DALŠÍ					
◆	DOMÁCKY IVO	RADOŠTNĚ NEJÁSAT SPORTOVNÍ OBUV							PŘÍTOK DUNAJE							ŠPANĚL. ÚZEMÍ VE ŠPANĚLSKÉ SAHÁŘE	PLATIDLO INDIE
HMYZ						HLES BIBLICKÁ POSTAVA				DUCH Z LAMPY SPZ ŽDÁRU N. SÁZAVOU							
ŘÍMSKÁ 6			ČÁST HORNÍ KONČETINY KLEPNY					NEÚSPĚCH RUSKÝ PEPIK							SPZ DUBLINU ZAMLUVIT		
NAŠE DOLY			KONŽSKO-KORDOFÁNSKÝ JAZYK DRŽADLO					NEMOCNIČ. ODDĚLENÍ ANGL. POMOC				KÓD BRIT. INDIČKOOCEÁNSKÉHO TERITORIA	BÝV. ČESKÝ ZPĚVÁK ASUSKÝ POLOOSTR.				
SPOROVNÍ ODVĚTVÍ					ALBÁN. SÍDLO ABYPTSKY FARAÓN CHUFEV				UBYTOVNA TRYCHTÝ-ŘOVITÉ POBŘEŽÍ								
◆	JED	FRANCOUZSKY BAKALÁŘ BIČ BOŽÍ								PLOŠNÁ MÍRA ANGL. EU VÝROBCE MOBILŮ						ENZYM OBSAŽENÝ VE SLI-NÁCH	KAMENNÝ METEORIT (ZASTA-RALE)
CYKLISTA						ZÁHYBY TKANINY ZCHÁTRALÝ ČLOVĚK							SLANÁ MIONE-RÁLNÍ VODA SPZ LOUN				
OBEZITA								FRANCOUZSKY CETKA OVCE									
OZNAČENÍ ČIN. LETADEL			DIVADELNÍ DÍLO MPZ JORDÁNSKA					ŘEKA PROTĚKA-JÍCÍ PARÍŽÍ ANGL. JEČET								ANGL. ZKR. ROKU ŽENSKÉ JM. (2.2.)	
ŘÍMSKY 3			PĚVECKÁ TĚLESA ČÁST BOGOTY						ŘÍM-SKÝCH 1550					SPZ NÁCHODA JAPON. ELKTRONIC FIRMA			
PAŘEZ (NÁŘEČ)					NĚMECKY JASAN SPZ UEL-ZENU (D)				NĚM. VEJCE EINSTEI-NOVY INICIÁLY				ANGL. ŘÍČT ALŠOVY INICIÁLY				
ŠVÝCAR-SKÉ MĚSTO						MOŘSKÁ VYDRA						ŘÍMSKY 1552					
POMŮČKA K LUŠTĚNÍ: ATE, TIT, ZLÁT, FUN, MAKES, IPEL, ZI, SOLO, BACHELIER, ROOD, PALETTE, AARAU, ARLES, LENS, HEER, CAN, STRIP, ARCHER, ZPYT, IDK, PTYALIN			ZÁPOR			FR. MĚSTO						PLASTICKÝ MOTIV NA FASÁDE paillette					

Vydává OSKOVKO > IČO: 49276832 > Redakční uzávěrka ve čtvrtek před dnem vydání v 11 hodin > www.oskovko.cz > Redakce: šéfredaktor Jan Exner, 775 333 025 exner.jan@oskovko.cz; tajemnice Miloslava Nováková, 775 670 721, novakova.miloslava@oskovko.cz > Adresa redakce a vydavatele: nám. W. Churchilla 2, 190 00 Praha 3 > Grafická úprava: Daniel Adam > Vydáno ve vydavatelsví Enigma, s. r. o. > Objednávky vyřizuje redakce > Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí > Za obsah inzerce redakce nezodpovídá > Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p. - odštěpný závod - Praha, čj. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 > ISSN - 05332-9270 > MK ČR E 4605

SPRÁVNÉ ZNĚNÍ TAJENKY Z ČÍSLA 1: Pevné zdraví a pohodu v tomto roce přeje redakce.
V roce 2024 budeme s křížovkami i na dále pokračovat, pouze již nebudou výherní.